

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 24 – 25 października 2017 r.
na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej”
prowadzonym
na Wydziale Artystycznym
Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu.....	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny.....	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	4
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej.....	5
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki.....	10
Zalecenia.....	10
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.....	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	10
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	15
Dobre praktyki.....	16
Zalecenia.....	17
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.....	17
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	16
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	20
Dobre praktyki.....	21
Zalecenia.....	22
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia.....	22
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki.....	25
Zalecenia.....	25
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki.....	25
Zalecenia.....	26
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia.....	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki.....	27

Zalecenia	27
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	29
Zalecenia	29
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	298
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	309
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	321
Zalecenia	321
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	32
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. Andrzej Godek, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Hanna Kostrzewska, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Swoboda, ekspert PKA
3. mgr Edyta Lasota–Bełżek, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Barbara Jura, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* prowadzonym na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie, została przeprowadzona z inicjatywy wyżej wymienionej Uczelni w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. PKA po raz kolejny ocenia jakość kształcenia na tym kierunku.

Odbyta obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni w tym Wydziale, z pracownikami oraz ze studentami kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia Studia II stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar sztuki

Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz. U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina sztuk muzycznych Dyscypliny artystyczne: Dyrygentura, Instrumentalistyka Kompozycja i teoria muzyki	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia: sześć semestrów – 180 punktów ECTS Studia II stopnia: cztery semestry – 120 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Studia I stopnia Specjalność nauczycielska Studia II stopnia Instrumentalistyka Muzykoterapia Muzyka sakralna Prowadzenie zespołów	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia - licencjat Studia II stopnia – magister sztuki	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia: 17 nauczycieli akad. Studia II stopnia: 9 nauczycieli akad.	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	98	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia I stopnia: specjalność nauczycielska – 1875 Studia II stopnia: specjalności: muzykoterapia - 1065 instrumentalistyka, muzyka sakralna, prowadzenie zespołów – 945	

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	zadowalająca

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

W odpowiedzi na Raport z wizytacji Uczelnia w piśmie z dnia 14.02.2018 roku odniosła się do zaleceń przekazanych ustnie przez Zespół oceniający oraz zawartych w Raporcie.

W odniesieniu do Kryterium 2:

1. Uchwałą Rady Wydziału z dnia 13 XII 2017 roku została wykreślona z programu kształcenia specjalność „instrumentalistyka”. Zmiana ta dotyczy studentów z pierwszego naboru, który miała miejsce na rok akademicki 2017/2018.
2. W dniu 24 I 2018 roku Rada Instytutu Muzyki opracowała nowe zasady rekrutacji na studia I i II stopnia oraz wymagania egzaminu z zakresu gry na instrumentach, co umożliwi zwiększenie wymagań w zakresie dyspozycji instrumentalnych i ogólnego przygotowania muzycznego kandydatów oraz likwiduje pierwszeństwo absolwentów kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” na studia II stopnia, Nowe Zasady rekrutacji będą obowiązywać zgodnie z przepisami prawa od roku 2019/2020.
3. Zgodnie z zaleceniami ZO od semestru letniego roku akademickiego 2017/2018 został wprowadzony podział na grupy w ramach przedmiotów harmonia i kształcenie słuchu uwzględniający zaawansowanie studentów. Zostały także wprowadzone korekty w planach zajęć poprawiające komfort studiów.
4. Jednostka zadeklarowała prowadzenie wnikliwej analizy, planów i programów studiów, który umożliwi zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na wykłady oraz zwiększenie oferty przedmiotów fakultatywnych.
5. Stosownie do zaleceń ZO już w listopadzie 2017 roku została wprowadzona korekta harmonogramu zajęć z pedagogiki uwzględniająca zróżnicowanie treści nauczania na studiach I i II stopnia i odpowiednie podziały grup.
6. Stosownie do zaleceń ZO wprowadzono lekcję pokazową jako komponent egzaminów dyplomowych na studiach I i II stopnia.

Dokumentacja wprowadzonych zmian przedstawiona została w załącznikach do odpowiedzi jednostki (odpowiednie sylabusy przedmiotów, zasady rekrutacji, plany zajęć).

Ponadto w grudniu 2017 roku Uczelnia dokonała przekształcenia profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny dla ocenianego kierunku. Opracowano nowe efekty kształcenia, które będą obowiązywały od nowego naboru 2018/2019.

Przedstawione przez Uczelnię wyjaśnienia oraz dokumenty potwierdzające dokonane działania naprawcze i doskonalące uzasadniają podniesienie oceny kryterium 2 Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z oceny „zadowalającej” na „w pełni”.

Jednocześnie, z uwagi na będące w trakcie realizacji działania doskonalące, których weryfikacja jest istotna dla jakości prowadzonego procesu kształcenia, zaleca się przesłanie do Polskiej Komisji Akredytacyjnej przesłanie w terminie do dnia 31 października 2018 roku następujących dokumentów:

1. Efekty kształcenia dla profilu praktycznego z uwzględnieniem prowadzonych specjalności.
2. Wykaz zmian dotyczących specjalności Muzykoterapia oraz zakres egzaminu dyplomowego prowadzonej specjalności.
3. Listę przedmiotów fakultatywnych, potwierdzającą realną możliwość wyboru przez studentów przedmiotów w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS dla każdego poziomu studiów.
4. Listę zrealizowanych tematów prac dyplomowych na studiach I i II stopnia w roku akademickim 2017/2018

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni

Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej sformułował Misję i Strategię Uczelni, zakładające kształcenie na najwyższym poziomie, gwarantujące absolwentom wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania pracy zawodowej, osiągania szczytów kariery zawodowej, prowadzenia badań wnoszących istotny wkład w rozwój nauki i gospodarki oraz wspierania rozwoju Lublina i województwa lubelskiego poprzez prowadzoną działalność dydaktyczną, badawczą i kulturalną oraz promocję regionu w kraju i za granicą. Zatwierdzony przez Senat, w grudniu 2011 roku, dokument został sporządzony w oparciu o dogłębną analizę różnorodnych uwarunkowań; stwierdzono w nim, iż otoczenie zewnętrzne, zarówno

regionalne, krajowe jak i międzynarodowe, będzie w istotny sposób wpływać na możliwości i potencjał rozwojowy UMCS. Egzemplifikacja i charakterystyka uwarunkowań umożliwiły m.in. stworzenie perspektywy dla szeroko pojętego rozwoju uczelni. Sformułowane cele i strategię następnie zostały – w wyniku procesu kaskadowania (który polegał na określeniu: misji i wizji jednostki, jej celów strategicznych oraz operacyjnych) – odniesione do poszczególnych jednostek uczelni, w tym Wydziału Artystycznego. W wyniku powyższych działań sformułowano Misję i Strategię Wydziału (Uchwała RW nr 30/2014 z dnia 10 lutego 2014), zakładającą realizację następujących, podstawowych celów: 1. kształcenie studentów w celu przygotowania ich do podjęcia samodzielnej działalności artystycznej lub pedagogicznej; 2. prowadzenie działalności artystycznej oraz naukowo-badawczej; 3. kształcenie i promowanie kadry naukowej; 4. świadczenie usług w zakresie wynikającym z działalności artystycznej i naukowo-badawczej; 5. upowszechnianie osiągnięć artystycznych studentów i kadry naukowej wydziału oraz uczelni; 6. promocja uczelni, miasta i regionu poprzez udział w międzynarodowych imprezach kulturalnych; 7. gromadzenie i udostępnianie zbiorów archiwalnych, bibliotecznych i informacyjnych. Ponadto do celów strategicznych zaliczono także: umiędzynarodowienie kształcenia; poprawę jakości i warunków kształcenia; poprawę jakości i umiędzynarodowienie badań naukowych; budowanie trwałej więzi pomiędzy UMCS a otoczeniem; wykorzystanie potencjału gospodarczego regionu w działalności Wydziału; poprawę i stabilizację sytuacji finansowej Wydziału; zacieśnienie współpracy z lubelskimi uczelniami oraz rozwój kapitału ludzkiego. Sformułowano również szczegółowe cele operacyjne zapewniające realizację misji i strategii Wydziału.

Z powyższej analizy Misji i Strategii Wydziału Artystycznego wynika, iż **Wydział posiada sformułowaną i opracowaną misję oraz strategię, które są powiązane z Misją i Strategią Uczelni**, a których realizacja zakładana jest w perspektywie czasowej do 2021 roku.

1.2.

W prowadzącej oceniany kierunek Jednostce aktywność badawczo-artystyczna skupiona jest przede wszystkim w dziedzinie sztuk muzycznych (dyscypliny: dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, kompozycja i teoria muzyki), którą uzupełniają badania w obszarze nauk humanistycznych (dyscyplina: nauki o sztuce) i nauk społecznych (dyscypliny: pedagogika, psychologia). Dorobek naukowy pracowników Instytutu Muzyki obejmuje monografie i artykuły w krajowych i międzynarodowych czasopismach naukowych z zakresu teorii i historii muzyki, psychologii, pedagogiki muzycznej i muzykoterapii; kompozycje wydawane w postaci partytur; artykuły z zakresu wykonawstwa muzycznego oraz rozległą działalność koncertową. Zakres badań w poszczególnych zakładach jest bardzo szeroki. W Zakładzie Chóralistyki dotyczy on m.in.. kształcenia wokalnego jako drogi do pełnego rozwoju osobowości ucznia i studenta, kontekstów techniki dyrygenckiej czy uczestnictwa w amatorskich zespołach chóralnych jako sposobu na umuzykalnienie dzieci i młodzieży. W Zakładzie Dydaktyki Muzycznej i Muzykoterapii tematem badań są uwarunkowania kompetencji muzycznych, oddziaływanie polskiej koncepcji wychowania muzycznego na praktykę edukacji muzycznej w Polsce, a także improwizacja muzyczna w szkole podstawowej i gimnazjum. Zakres badań statutowych Zakładu Teorii Muzyki obejmuje między innymi trening pamięci i wyobraźni muzycznej jako elementu w rozwijaniu kompetencji słuchowych w edukacji muzycznej, współczesne transformacje ludowej kultury muzycznej czy uwarunkowania edukacji muzycznej dzieci i młodzieży. Kontakty międzynarodowe, jakie ma Wydział Artystyczny, pozwalają na współpracę i wymianę doświadczeń artystycznych i badawczych z ośrodkami akademickimi w Europie, Stanach Zjednoczonych oraz Azji. Tak skonstruowany zestaw kierunków badań i działań artystycznych pozwala na zbudowanie programu kształcenia, który charakteryzuje się strukturą potrzebną do zdobycia solidnego i pełnego wykształcenia z zakresu edukacji muzycznej. Program ten,

a przede wszystkim efekty kształcenia z nim związane, obejmuje obszar teoretyczny, ukazujący szeroką perspektywę kultury muzycznej, pozwala również kształtować szereg umiejętności warsztatowych, niezbędnych na rynku pracy.

1.3.

Zakres merytoryczny efektów kształcenia sformułowanych dla kierunku: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej wynika z przyporządkowania kierunku do obszaru sztuki oraz dziedziny sztuk muzycznych (Uchwała Nr XXII – 39.16/12 Senatu UMCS z dnia 25 kwietnia 2012 r.). Zakładane efekty kształcenia określają poziom i profil kwalifikacji (studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, studia stacjonarne) możliwych do osiągnięcia po zrealizowaniu programu kształcenia. Zatem program kształcenia wynika z zakładanych efektów, które są spójne z opisem efektów właściwych dla danego poziomu studiów Krajowej Ramy Kwalifikacji. W zbiorze efektów kształcenia, sformułowanych dla ocenianego kierunku (I i II stopień kształcenia), jak i następnie odniesionych do modułów zajęć (moduł rozumiany jako przedmiot realizowany w cyklu semestralnym) znajdują się wszystkie efekty związane z pogłębioną wiedzą o kulturze muzycznej, improwizacji, znajomością języka obcego oraz kompetencjami społecznymi. Opis efektów kształcenia dla studiów I i II stopnia uwzględnia także pełny zakres efektów kształcenia zawarty w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Dla studiów I st. sformułowano: 19 efektów w zakresie wiedzy, 25 efektów odniesionych do umiejętności oraz 15 efektów definiujących kompetencje społeczne. Dla studiów II st. ich ilość kształtuje się odpowiednio: 12, 17 i 15 efektów. Efekty zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały. Jeśli chodzi o umiejętności badawcze i kompetencje niezbędne do podejmowania działalności badawczej w zakresie uprawianej dyscypliny to zakładane efekty przewidują jedynie: 1. dla absolwentów studiów I st.: zdobycie umiejętności przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych z wykorzystaniem różnych źródeł oraz umiejętności analizowania tekstu i jasnego sposobu formułowania myśli; 2. dla absolwentów II st.: zdobycie wiedzy dotyczącej metod badań pedagogicznych i ich zastosowania oraz umiejętności przygotowania rozbudowanych prac pisemnych i wystąpień ustnych z wykorzystaniem różnych źródeł.

W szczególności: naczelną wartością efektów kształcenia jest – poprzez ich osiągnięcie – dążenie do wszechstronnego wykształcenia absolwenta o jasno sprecyzowanych zakresach: wiedzy, umiejętności i kompetencji, związanych ze studiowanym kierunkiem. Zatem – w założeniu – absolwenci posiadają, m.in. szeroką wiedzę w zakresie tradycyjnej i współczesnej kultury muzycznej, szeroki zakres wiedzy psychologicznej i pedagogicznej (zarówno ogólnej, jak i specyficznie muzycznej), są wyposażeni w umiejętności gry na instrumentach, śpiewu, samodzielnego prowadzenia zespołów muzycznych. Zakresy wiedzy, umiejętności i kompetencji zostają w ramach studiów II stopnia poszerzone. Umiejętności artystyczne wspierane są sprawnościami pedagogicznymi, niezbędnymi do wykonywania zawodu nauczyciela w szkolnictwie podstawowym – po studiach I st. i ponadpodstawowym – po studiach II st. oraz w obszarach kształcenia nieformalnego, a także w profesjonalnych instytucjach kultury muzycznej prowadzących działania na rzecz kształcenia umuzykalniającego. Kompetencje pedagogiczne określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, student nabywa również podczas praktyk zawodowych, dla których – w opisie modułu – zdefiniowano szczegółowe (modułowe) efekty kształcenia spójne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, np. w sylabusie modułu: *Praktyka w zakresie nauczania muzyki i zajęć artystycznych, podano, iż praktyka ma na celu wyposażenie studentów w umiejętności planowania, przygotowania, prowadzenia i dokumentowania lekcji muzyki i zajęć artystycznych, co jest spójne z kierunkowymi efektami kształcenia dla studiów II stopnia, m.in. K_U13 Potrafi projektować*

i realizować obligatoryjne i fakultatywne zajęcia z zakresu edukacji muzycznej w szkole (na etapie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym) oraz w placówkach pozaszkolnych, K_U16 Posiada umiejętności planowania i realizacji zadań dydaktycznych oraz opiekuńczo-wychowawczych szkoły a także dostosowania programów do indywidualnych predyspozycji uczniów. Należy jednak dodać, iż – w przypadku tego sylabusu – odniesienia modułowych efektów kształcenia do modułów kierunkowych, choć spójne merytorycznie, nie są prawidłowo (czytelnie) usystematyzowane.

Obowiązujące sposoby opisu efektów kształcenia pozwalają na ich weryfikację, a więc w sposób precyzyjny określają zakres i poziom głębokości wiedzy (podstawowa/pogłębiona/zaawansowana/specjalistyczna) oraz stopień zaawansowania umiejętności.

Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób prawidłowy – są zrozumiałe i znajdują swoją egzemplifikację w sylabusach modułów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną efektów kształcenia jest takie ich sformułowanie, które uwidacznia dążenie do wszechstronnego – w ramach uprawianej dyscypliny – wykształcenia absolwenta, z uwzględnieniem jego artystycznej i pedagogicznej aktywności. Osiągnięcie efektów kształcenia jest możliwe dzięki optymalnemu wykorzystaniu wiedzy pedagoga oraz zdolności studenta. Przyjęte w Misji i Strategii Wydziału założenie o kształceniu i promowaniu kadry naukowej wydatnie przyczynia się do systematycznego doskonalenia jakości kształcenia.

Problematyka i kierunki badań naukowych prowadzonych w ocenianej jednostce są zgodne z zakresem dziedziny sztuk muzycznych oraz dyscyplinami artystycznymi: dyrygentura, teoria muzyki i instrumentalistyka do których odnoszą się efekty kształcenia kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*. Wyniki prowadzonych badań wykorzystywane są w procesie kształcenia i mają wpływ na koncepcję kształcenia. Efektywność badań naukowych szacowana jest corocznie sporządzanymi raportami z działalności naukowo-artystycznej i wykonaniem zadań badawczych za dany rok kalendarzowy. Są one przygotowywane w powiązaniu z wnioskowaniem do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o dotację na działalność statutową jednostki. Dotacja ta w perspektywie kilku ostatnich lat sukcesywnie rośnie i znacznie się powiększyła.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką w zakresie tworzenia koncepcji kształcenia dla Wydziału Artystycznego jest jej znaczące i wyczerpujące powiązanie z koncepcją kształcenia sformułowaną dla Uczelni. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia na Wydziale wykorzystano zasadę kaskadowania, która – jak widać – przyniosła pozytywne rezultaty i model takiego postępowania – zdaniem Zespołu oceniającego – powinien zostać upowszechniony.

Efekty kształcenia zakładane dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* powiązane są w sposób ścisły z badaniami naukowymi prowadzonymi w Instytucie Muzyki. Badania mają swoje odzwierciedlenie w programie studiów I i II stopnia

Zalecenia

Zaleca się uwzględnienie w efektach kształcenia, sformułowanych dla kierunku, efektu wyraźnie i bezpośrednio odnoszącego się do znajomości metodologii postępowania badawczego oraz rodzaju kompetencji absolwenta w zakresie pracy badawczej.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Wydział Artystyczny w ramach kierunku: *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* uruchomił w roku akademickim 2017/2018 następujące specjalności (specjalności w części odmienne od podanych w Raporcie Samooceny):

- na studiach I stopnia: specjalność nauczycielska (N)
- na studiach II stopnia: prowadzenie zespołów (PZ), instrumentalistyka (I), muzykoterapia (M) oraz muzyka sakralna (MS).

O ile specjalności nauczycielska i muzyka sakralna (pomimo, iż ustalenia terminologiczne dotyczące muzyki sakralnej nie są jednoznaczne) nie budzą zastrzeżeń, to zasadność powołania specjalności: **instrumentalistyka oraz muzykoterapia rodzi wątpliwości**. Po pierwsze, **instrumentalistyka jest dyscypliną z obszaru sztuki i funkcjonuje jako samodzielny kierunek**, po drugie, wiedza z zakresu instrumentalistyki nie może ograniczać się jedynie do kompetencji praktycznych, czyli: nauki gry na instrumencie, improwizacji i gry w zespole. Ponadto, analiza podanego w programie studiów wymiaru godzin przeznaczonego na zajęcia w ramach specjalności muzykoterapia, wskazuje, iż można mówić jedynie o możliwości zapoznania się studentów z elementami muzykoterapii, a nie gruntownych studiach. **Egzamin dyplomowy również nie przewiduje żadnej formy sprawdzenia kompetencji studenta w tym zakresie.**

Należy jednak równocześnie dodać, iż poszukiwanie wieloprofilowości kształcenia jest dążeniem pozytywnym, stanowi reakcję – odpowiedź na ciągle ewoluujące potrzeby współczesnego rynku pracy.

Program kształcenia:

1. Przedmioty (moduły) na studiach I i II stopnia podzielono na dwie grupy: blok modułów (przedmiotów) obowiązkowych, w tym tzw. blok pedagogiczny oraz blok modułów (przedmiotów) wybieralnych oraz fakultatywnych, przy czym terminem: wybieralne określono przedmioty, które faktycznie są obowiązkowe. Dodatkowo wyodrębniono praktyki, nie zaznaczając jednak, także w przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, czy są one obowiązkowe czy nie.
2. Rozdział punktów ECTS na moduły obowiązkowe oraz wybieralne i fakultatywne (do fakultetów zaliczono również język obcy, a także praktyki, choć praktyka nie jest przedmiotem obieralnym – student może wybierać jedynie miejsce praktyk), w ramach poszczególnych specjalności, przedstawia się następująco:

Specjalności	Przedmioty obowiązkowe Liczba punktów ECTS	Przedmioty wybieralne Liczba punktów ECTS	Przedmioty fakultatywne + praktyki Liczba punktów ECTS	Procentowy udział fakultetów
Nauczycielska	118	24	30 + 8 (praktyki) = 38	21% fakultetów
Prowadzenie zespołów	47	59	6 + 8 (praktyki) = 10	8% fakultetów
Instrumentalistyka	47	59	6 + 8 (praktyki) = 10	8% fakultetów
Muzyka sakralna	47	59	6 + 8 (praktyki) = 10	8% fakultetów
Muzykoterapia	43	33	34 + 10 (praktyki) = 44	36% fakultetów

Przedmioty tzw. wybieralne realnie są przedmiotami obowiązkowymi: wybór dotyczy np. w ramach specjalności nauczycielskiej: rodzaju instrumentu czy – w przypadku seminarium licencjackiego – tematu i osoby promotora. Z kolei na studiach II st. wybiera się specjalność, ale w jej ramach większość przedmiotów jest obowiązkowa. Z powyższego zestawienia wynika, że warunek min. 30% przedmiotów do wyboru spełniony jest tylko na specjalności: muzykoterapia.

3. Ambitnie zarysowana koncepcja kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej wpłynęła na dobór treści i metod kształcenia sformułowanych w programie studiów, a także wymusiła właściwą proporcję pomiędzy zajęciami zbiorowymi i indywidualnymi. **Program studiów umiejętnie łączy treści służące zarówno aktywności artystycznej jak i pozyskaniu wiedzy teoretycznej. Umożliwia również rozwijanie kreatywności studentów oraz nawiązywanie współpracy z ośrodkami i instytucjami kultury w Polsce i za granicą.** Spójność treści programowych z efektami kształcenia, dotyczy również treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk zawodowych. Dobór treści programowych jest zatem zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie kierunku.
4. W programie kształcenia umieszczono grupę przedmiotów pedagogicznych oraz odpowiednią liczbę godzin praktyk pedagogicznych co jest zgodne z obowiązującymi standardami w zakresie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Plany studiów:

W opinii Zespołu Oceniającego plan studiów – na skutek oszczędności „godzinowych” – nie umożliwi pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, takich jak: *absolwent posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, czy zna podstawowy repertuar związany z kierunkiem studiów* oraz – na studiach II stopnia – *posiada pogłębioną znajomość literatury muzycznej i repertuaru związanego z kierunkiem studiów i specjalnością* np. liczba godzin zarezerwowanych na wykłady z: historii muzyki i literatury muzycznej na studiach I st., oraz specjalistycznej literatury muzycznej na studiach II st., w wymiarze 60 godzin (I stopień) oraz 45 godzin (II stopień) – jest zdecydowanie zbyt mała (biorąc pod uwagę, że wielu studentów studiów I st. nie miało wcześniej kontaktu z edukacją muzyczną). Brak podziału na liczące maksymalnie 10 osób grupy w przypadku nauczania kształcenia słuchu i harmonii nie gwarantuje jakości kształcenia. Na wizytowanym kierunku zrezygnowano także z podziału

studentów na grupy wg zaawansowania na przedmiotach: harmonia i kształcenie słuchu. Forma prowadzenia zajęć w ramach tych przedmiotów zakłada niewielką ilość osób w grupie, zbliżając się w stronę kształcenia indywidualnego. Zastrzeżenia budzi także organizacja zajęć z emisji głosu ponieważ zbyt mała liczba godzin tego przedmiotu utrudnia realizację programu i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Ponadto analiza planów studiów ujawniła **negatywną i niedopuszczalną praktykę prowadzenia jednego wykładu dla studentów I i II stopnia, bez zróżnicowania treści nauczania (wykład z pedagogiki).**

Studenci studiów I stopnia obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, iż harmonogram zajęć dydaktycznych sprzyja utrzymaniu procesu higieny nauczania. Jednakże studenci studiów II stopnia uważają, że harmonogram zajęć dydaktycznych w niektóre dni nie sprzyja komfortowym warunkom nauki z powodu zbyt dużej liczby godzin zajęć przewidzianych jednego dnia, co wpływa na niską efektywność i koncentrację studentów w trakcie ich trwania. Studenci zwracają także uwagę na zbyt małą liczbę godzin przedmiotów specjalizacyjnych.

Na tym tle znacząco pozytywnie wyróżnia się grupa przedmiotów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela realizowana w większym – zgodnym ze standardami – wymiarze godzinowym z uwzględnieniem różnego typu praktyk. Praktyki pedagogiczne realizowane są w wymiarze po 150 godzin na obu poziomach studiów i obejmują: na studiach I st.: praktykę ogólnopedagogiczną, praktykę w zakresie nauczania muzyki oraz praktykę w zespole muzycznym; na studiach II st.: oprócz wyżej wymienionych (na specjalnościach: Muzyka Sakralna, Instrumentalistyka, Prowadzenie Zespołów, Muzykoterapia) dodatkowo praktyki związane ze specjalnością Muzykoterapia: praktyka w zakresie muzykoterapii oraz pierwsza pomoc przedmedyczna. W realizacji praktyk Instytut Muzyki współpracuje z lokalnymi placówkami oświatowymi oraz domami kultury. Ponadto sformułowano regulamin praktyk. Należy również stwierdzić, iż zachodzi zgodność treści programowych, w tym treści przewidzianych dla praktyk zawodowych, uwzględnionych w programie studiów na ocenianym kierunku z ramowymi treściami kształcenia opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz zgodność wymiaru praktyk, liczby punktów ECTS przypisanej do praktyk, a także doboru miejsc ich odbywania oraz terminu realizacji praktyk z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Ponadto trafność doboru miejsc praktyk, ich wymiaru i terminu realizacji jest powiązana z zakładanymi efektami kształcenia oraz możliwością ich osiągnięcia przez studentów.

Metody kształcenia zostały opisane w sylabusach poszczególnych przedmiotów; Zespół oceniający mógł się z nimi zapoznać poprzez hospitację zajęć oraz w trakcie spotkania z pracownikami jednostki. Są one **właściwie dobrane do rodzaju przedmiotu i charakteru zajęć; zajęcia indywidualne oparte są na – wysoko ocenianej – relacji Mistrz – uczeń; zajęcia zbiorowe – wykorzystują nowoczesne środki komunikacji i są modyfikowane adekwatnie do przekazywanych treści i oczekiwanych rezultatów.** Na zajęciach indywidualnych – z założenia – przewiduje się ukierunkowaną przez pedagoga kreatywność studenta. Zachodzi spójność treści programowych, w tym treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk zawodowych z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku.

W opinii studentów wyrażonej podczas spotkania z Zespołem Oceniającym metody kształcenia motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania, uczenia się i uczestnictwa w warsztatach, konferencjach oraz dodatkowej działalności w kołach naukowych. Studenci wskazali, że na wizytowanym kierunku organizowane są sporadycznie spotkania z udziałem wykładowców z zagranicznych ośrodków naukowych. Jako jeden z przykładów podano warsztaty „Muzyka bez trudu”, które odbyły się w marcu 2017 roku. Studenci cenią sobie

indywidualne wsparcie od nauczycieli akademickich w trakcie zajęć dydaktycznych co wynika ze specyfiki wizytowanego kierunku. Ponadto studenci stwierdzili, iż są zachęceni przez nauczycieli akademickich do realizowania własnych tematów badawczych.

2.2.

Ogólne zasady weryfikacji efektów kształcenia ujęte zostały w dokumencie Uchwały Rady Wydziału nr 34/2014, który egzemplifikuje wszystkie stosowane na wydziale metody weryfikacji osiągania efektów kształcenia wraz z podaniem systemu oceniania. Obejmują one tradycyjne metody sprawdzania wiedzy studentów: wszystkie przedmioty/moduły kończą się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę. Zakres i poziom efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany poprzez prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk.

Szczegółowa weryfikacja efektów kształcenia osiąganych w ramach poszczególnych modułów opisana została w sylabusach; o formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia decyduje prowadzący. Należy jednocześnie dodać, iż podczas zajęć indywidualnych student podlega bieżącej ocenie. Student o sposobach, kryteriach i metodach oceny osiągniętych efektów kształcenia, jest informowany na pierwszych zajęciach. Ponadto sylabusy zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału, a wyniki egzaminów/zaliczeń modułów – w uczelnianym systemie USOS.

Zastosowanie ma również – w oparciu o Regulamin Praktyk Zawodowych – weryfikacja efektów kształcenia osiąganych w ramach praktyki zawodowej, dokonywana w porozumieniu z przedstawicielami instytucji, w których praktyki są realizowane. Opinie te zamieszczane są w dziennikach praktyk, każdorazowo po zakończeniu praktyki.

Poziom osiągania zakładanych efektów kształcenia możliwy jest również do określenia dzięki śledzeniu losów absolwentów studiów I st. i II st. oraz ich form aktywności i obecności na rynku pracy, a także – informacji czy absolwenci podejmują studia na kolejnym stopniu edukacji.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię dotyczącą stosowanych metod sprawdzania i oceny oraz informacji zwrotnej o wynikach sprawdzania i oceny osiągniętych efektów kształcenia.

Analiza prac etapowych:

podczas wizytacji udostępniono (z powodu braku innych prac etapowych) jedynie testy z przedmiotu: zasady muzyki; ich konstrukcja okazała się prawidłowa i umożliwiła sprawdzenie efektów kształcenia w zakresie tego przedmiotu.

Analiza prac dyplomowych:

podczas wizytacji Zespół oceniający dokonał przeglądu tematów prac dyplomowych z ostatnich trzech lat oraz ocenił 9 losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich. Tematyka prac w większości przypadków odpowiada sformułowanym efektom kształcenia na kierunku, jednak 7 realizowanych prac (z przedstawionego wykazu tematów prac) dotyczyło zagadnień ściśle związanych z kierunkiem instrumentalistyka. Dotyczy to tematów z zakresu interpretacji i analizy dzieł instrumentalnych, jak również badań związanych z nauczaniem gry na instrumencie w szkołach muzycznych I i II stopnia. Na 9 ocenionych prac przez ekspertów Zespołu oceniającego 5 spełniało wszystkie kryteria dotyczące kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*; 7 z nich zostało prawidłowo ocenione przez opiekuna pracy i recenzenta. Jedna z ocenianych przez ZO prac magisterskich wykazuje rażący brak kompetencji studenta oraz promotora w zakresie techniki gry na instrumentach dętych, stosowanej terminologii i wiedzy ogólnej z tego zakresu. Oceny wystawione przez opiekuna pracy i recenzenta tej pracy są zdecydowanie zawyżone.

Ponadto prace magisterskie są prowadzone i recenzowane przez pracowników ze stopniem doktora, a nie przez pracowników samodzielnych. Opinie opiekunów prac spełniają w większości przypadków kryteria opinii merytorycznych, natomiast 3 opinie jednego z recenzentów, sformułowane w czterech lub pięciu zdaniach, można uznać za identyczne, różniące się wyłącznie cytowanym tematem pracy.

Zastrzeżenie budzi również egzamin dyplomowy, którego zakres odnosi się wyłącznie do problematyki pracy, czyli tym samym nie spełnia warunków egzaminu zawodowego (jest wyłącznie obroną pracy).

2.3.

Rekrutacja:

W Uchwale Nr 17/2014 Rady Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia na Wydziale Artystycznym, m.in. zawarto następujące stwierdzenia:

6. *Podstawę kwalifikacji na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie na kierunkach artystycznych stanowią egzaminy praktyczne sprawdzające predyspozycje i podstawowe umiejętności konieczne do podjęcia studiów.*

7. *Szczegółowe zasady postępowania kwalifikacyjnego na kierunkach plastycznych oraz na kierunkach muzycznych są corocznie aktualizowane i publikowane są na stronach internetowych wydziału, w informatorach o studiach, podawane są przy internetowej rejestracji kandydatów.*

Powyższa Uchwała nie podaje warunków rekrutacji na studia magisterskie.

Z analizy **Informatora dla kandydatów na I rok studiów** w roku akademickim 2017/2018 wynika, iż:

1. Postępowanie kwalifikacyjne na studia I st. odbywa się na podstawie wyników uzyskanych na egzaminie praktycznym, obejmującym sprawdzenie: predyspozycji manualnych i wokalnych, niezbędnych w pracy dyrygenta, słuchu muzycznego oraz umiejętności gry na wybranym instrumencie. Poszczególne sprawdziany podlegają odrębnej ocenie w skali od 0 do 25 punktów. Kandydaci, którzy otrzymają mniejszą liczbę punktów niż 11 z jednego ze sprawdzianów praktycznych, nie są dopuszczani do dalszego postępowania kwalifikacyjnego. Wynik ostateczny stanowi suma punktów z egzaminu praktycznego.
2. Postępowanie kwalifikacyjne na studia II st. odbywa się *na podstawie konkursu ocen na dyplomie ukończenia studiów I st. W przypadku jednakowej oceny na dyplomie, o miejscu w rankingu decyduje średnia ocen ze studiów. W przypadku liczby kandydatów mniejszej niż limit, kwalifikacja odbędzie się na podstawie złożonego kompletu dokumentów. Pierwszeństwo w rekrutacji mają absolwenci studiów I st. na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, w następnej kolejności absolwenci innych kierunków muzycznych oraz pozostali kandydaci.*

Najwięcej zastrzeżeń budzi zapis o pierwszeństwie w rekrutacji na studia II stopnia absolwentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Pierwszeństwo powinni mieć studenci, którzy otrzymali najwyższe oceny na dyplomie lub – zgodnie z wprowadzoną zasadą – najwyższą średnią ocen. Również informacja o innych zasadach przyjęć w razie większej liczby miejsc jest bezzasadna i niedopuszczalna.

Podczas hospitacji zajęć dydaktycznych Zespół Oceniający stwierdził, iż poziom zawansowania niektórych studentów w grze na instrumentach może budzić uzasadnione obawy w zakresie uzyskania przez nich określonych, w efektach kształcenia i sylabusach kompetencji, co może być spowodowane niewłaściwym doбором kandydatów na studia tj. kandydatów bez wcześniejszego przygotowania muzycznego. Zespół Oceniający sugeruje zwiększenie

wymagań dotyczących wykształcenia muzycznego kandydatów na studia i ich umiejętności w zakresie gry na wybranych instrumentach.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym reguluje Uchwała Senatu UMCS Nr XXIII – 22.3/15 z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną oraz Uchwała Rady WA Nr 104/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie zatwierdzenia szczegółowych zasad dotyczących potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną w UMCS. Na poziomie ogólnouniwersyteckim funkcjonuje Punkt Konsultacyjny ds. potwierdzania efektów uczenia się dla osób pragnących ubiegać się o potwierdzenie tego typu efektów, udzielający niezbędnych informacji.

Zasady dyplomowania:

Zasady dyplomowania są powiązane z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku, poziomem i profilem kształcenia; umożliwiają sprawdzenie i ocenienie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na zakończenie procesu kształcenia. Skorelowane z nimi procedury zostały określone w Regulaminie studiów i Uchwale Rady WA z 12 kwietnia 2017 w sprawie zasad dyplomowania w Instytucie Muzyki. Ocena prac dyplomowych dokonywana jest przez Komisję powoływaną przez dziekana Wydziału Sztuki zgodnie z obowiązującym regulaminem. Wszystkie prace dyplomowe przechodzą kontrolę antyplagiatową w systemie APD.

Zatem **ostatecznym sposobem sprawdzenia poziomu osiągnięcia efektów kształcenia jest – oceniany przez komisję – egzamin dyplomowy** (licencjacki lub magisterski), obejmujący:

1. Dyplom artystyczny
2. Pracę dyplomową
3. Egzamin ustny licencjacki/magisterski

Z przeglądu protokołów wynika, iż studenci – w ramach egzaminów dyplomowych – nie prowadzą lekcji pokazowej, i tym samym nie jest możliwa weryfikacja jednego z najważniejszych dla kierunku efektu kształcenia: nabycia kompetencji pedagogicznych, w ramach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także zasadach dyplomowania są jasne i zrozumiałe oraz dostępne na stronie internetowej Wydziału.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną jest dobór treści i metod kształcenia sformułowanych w programie studiów, spójnych z efektami kształcenia, a także właściwa proporcja zajęć zbiorowymi i indywidualnymi. Szczególnie cenne jest zachowanie w metodzie nauczania relacji Mistrz – uczeń. Program studiów umiejętnie łączy treści służące zarówno aktywności artystycznej studentów jak i pozyskaniu przez nich wiedzy teoretycznej i umożliwia rozwijanie kreatywności studentów oraz nawiązywanie współpracy z ośrodkami i instytucjami kultury. Wzorcowo również zorganizowano praktyki zawodowe.

Słabe strony:

1. Zbyt mała liczba godzin przeznaczona na wykłady.
2. Niezgodna z przepisami – **zbyt mała – liczba punktów ECTS przyporządkowanych przedmiotom do wyboru.**
3. Realizacja tego samego przedmiotu przez studentów I i II stopnia (pedagogika).

4. W ramach egzaminu dyplomowego **brak lekcji pokazowej**, tym samym niemożność zbadania kompetencji pedagogicznych studenta.
5. Realizowanie tematów pisemnych prac dyplomowych niezgodnych z kierunkiem studiów.
6. Zbyt **liczne grupy** na zajęciach z kształcenia słuchu i harmonii.
7. **Nieuzasadnione i prawnie nieumocowane specjalności: instrumentalistyka i muzykoterapia, które nie umożliwiają osiągnięcia kompetencji odpowiednich dla istniejących kierunków studiów: instrumentalistyka i muzykoterapia**

Dobre praktyki

W obszarze „dobrych praktyk” znaczące miejsce zajmuje współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie organizowania oraz ukształtowania merytorycznego praktyk studenckich,

Zalecenia

Zaleca się:

1. Likwidację specjalności: Instrumentalistyka i zmianę nazwy specjalności Muzykoterapia (np. edukacja z elementami muzykoterapii).
2. Przeznaczenie większej ilości godzin na wykłady.
3. Zwiększenie wymagań w zakresie dyspozycji instrumentalnych oraz ogólnego przygotowania muzycznego kandydatów na studia podczas egzaminu wstępnego na studia I stopnia.
4. Zapewnienie jednolitych kryteriów dla wszystkich kandydatów na studia II stopnia.
5. Uporządkowanie fakultetów tak, aby ich lista dawała realną możliwość wyboru.
6. Wprowadzenie grup w ramach nauczania kształcenia słuchu i harmonii.
7. Sugeruje się wprowadzenie planu/harmonogramu zajęć na studiach II stopnia uwzględniającego zasady higieny procesu nauczania.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zapewniony przez obowiązujące procedury w Uczelni. Aktem normatywnym (na poziomie Uczelni) zawierającym procedury pozwalające na zatwierdzenie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia jest Uchwała Nr XXIII – 11.6/13 Senatu Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie (UMCS) z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz Uchwała Nr 29/2012 Rady Wydziału Artystycznego (na poziomie Wydziału) w sprawie systemu jakości kształcenia na Wydziale Artystycznym (WA). Uchwałą Nr 31/2014 Rady Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie w sprawie szczegółowych zasad weryfikacji efektów kształcenia, została określona procedura weryfikacji efektów kształcenia, która obejmuje wszystkich nauczycieli akademickich, wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętność i kompetencje społeczne) oraz dotyczy kształcenia na każdym etapie procesu dydaktycznego, w tym na etapie dyplomowania. W uchwale wskazano także możliwe sposoby weryfikacji efektów kształcenia. Sposoby weryfikacji modułowych efektów

kształcenia określone zostały w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Ostatnia z wyżej wymienionych Uchwał Rady Wydziału Artystycznego wskazuje również osoby lub jednostki (Zespół Programowy, Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia, Rad Wydziału) uczestniczące w procesie weryfikacji efektów kształcenia, a także wskazuje formę i miejsce przechowywania dokumentacji wytworzonej na skutek realizacji procesu weryfikacji. Proces weryfikacji efektów kształcenia dzieli się na etapy, do których należą:

- przekazanie szczegółowych informacji o metodach sprawdzania założonych efektów kształcenia oraz warunkach zaliczenia przedmiotu;
- bieżąca analiza osiąganych efektów kształcenia;
- przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów;
- przeprowadzania ankiet i badań weryfikacyjnych;
- analiza ankiet i monitorowanie procesu kształcenia;
- przygotowywanie zmian i korekt np. w sylabusach.

Wprowadzając Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie określona została polityka jakości kształcenia obejmująca między innymi:

- projektowanie programów studiów gwarantujących wysoką jakość kształcenia pod względem merytorycznym, metodologicznym i organizacyjnym;
- planowanie wprowadzenia nowych kierunków i form kształcenia, zgodnie z opiniami interesariuszy zewnętrznych;
- stosowanie procedur gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji dla podnoszenia jakości kształcenia, w tym ankietowania i badania preferencji edukacyjnych potencjalnych studentów;
- angażowanie wszystkich uczestników procesu kształcenia w jego monitorowanie i doskonalenie, powoływanie zespołów do prac projakościowych, organizowanie szkoleń informacyjnych,

oraz

- zacieśnianie współpracy z placówkami kulturalnymi i przedsiębiorstwami Lublina, a także krajowymi i zagranicznymi: galeriami sztuki, muzeami, domami kultury, wydawnictwami, firmami reklamowymi.

Określone zostały również zadania systemu zarządzania jakością kształcenia, zakres działania oraz struktura organizacyjna Systemu Jakości Kształcenia, dokumenty jakości kształcenia, oraz 15 procedur. Wśród tych procedur są między innymi: zapewnianie jakości kształcenia, hospitacji zajęć dydaktycznych, regulamin egzaminu magisterskiego i licencjackiego, regulamin obrony dyplomów artystycznych, organizacja procesu kształcenia, weryfikacja efektów kształcenia, ankietowa ewaluacyjna dla absolwentów oraz zarządzanie jakością kształcenia. Analizę weryfikacji poziomu osiągnięcia efektów kształcenia przeprowadza Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który na jej podstawie przygotowuje Raport Samooceny Jednostki, przedkładany następnie Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia i prorektorowi UMCS ds. Kształcenia.

W procesie projektowania programów kształcenia oraz ich zmian na ocenianym kierunku biorą udział zarówno interesariusze zewnętrzni, jak i wewnętrzni. Do drugiej grupy zaliczamy pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz studentów. Program ten jest opracowywany przez Zespół Programowy. Modyfikacje, wyniki okresowych przeglądów tych programów są dyskutowane na posiedzeniach powyższego Zespołu. Dyskusje pozwalają nie tylko na opracowanie treści programowych, ale również wskazanie właściwego sposobu ich realizacji, przy uwzględnieniu potencjału kadrowego i dydaktycznego jednostki oraz bazy dydaktycznej. Przedmiotem posiedzenia powyższego Zespołu jest m.in. okresowa ocena merytoryczna jakości programu kształcenia. Na tym etapie uwzględniane są propozycje i opinie interesariuszy zewnętrznych, czyli przedstawicieli

placówek oświatowych, instytucji kultury i innych (Wydziału Oświaty i Wychowania UM Lublin, Filharmonii Lubelskiej, Teatru Muzycznego w Lublinie, Akademii Chóralnej Śpiewająca Polska, Lubelskiego Centrum Inicjatyw Tanecznych, Klasztoru oo. Dominikanów i Kościoła oo. Kapucynów), dotyczące kształtu programu studiów. Przykładem zmian w programach, na które mieli wpływ przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego jest rozbudowanie zakresu programowego przedmiotu dyrygowanie o literaturę dla chórów dziecięcych, zwiększenie liczby godzin zajęć muzyczno-ruchowych z rytmiką, wzbogacenie zajęć z fortepianu o improwizację, w zajęciach z instrumentacji położenie ciężaru na instrumentowanie dla zespołów szkolnych oraz wprowadzenie metodyki prowadzenia zajęć w przedszkolu. Kolejną propozycją programu wymaga akceptacji lub dalszych zmian przez różne gremia na poziomie Instytutu tj. Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Radę Instytutu.

Propozycje zmian w programach, po uprzedniej analizie dokonywanej przez Zespół Programowy, przedstawiane są Radzie Instytutu w celu zatwierdzenia. Opracowana propozycja programu kształcenia wraz z kartami informacyjnymi modułów przedmiotowych przekazywana jest Zespołowi ds. Jakości Kształcenia oraz Samorządowi Studentów. Po uzyskaniu pozytywnej opinii ww. organów, efekty kształcenia dla danego kierunku, profilu i poziomu kształcenia podlegają zatwierdzeniu przez Radę Wydziału (na poziomie Wydziału) a kolejno przez Senat Uczelni (na poziomie Uczelni).

Na zmianę, korektę i dostosowanie programu studiów do obowiązujących wymagań na ocenianym kierunku studiów mają wpływ spotkania nauczycieli akademickich realizujących dany przedmiot zarówno przed rozpoczęciem, jak i po zakończeniu zajęć.

Konsekwencją uwzględnienia korekt w proponowanych programach są prace nad uaktualnieniem sylabusów. Sylabusy są analizowane pod kątem przejrzystości, spójności oraz zgodności z ogólnymi celami kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Jednak nie wszystkie sylabusy zostały dostosowane do wytycznych obowiązujących w Uczelni w tym na Wydziale Artystycznym.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (ZJK) na bieżąco monitoruje programy kształcenia poprzez systematyczny przegląd założonych efektów kształcenia oraz metod ich osiągnięcia i weryfikacji. Wynikiem przeprowadzonych przeglądów są np. zmiany w prowadzeniu przedmiotów: dyrygowanie i czytanie partytur (połączenie zajęć czytania partytur i dyrygowania), fortepian (zmiana zajęć fortepianu na zajęcia fortepian z nauką improwizacji i akompaniamentu). Powyższe korekty dotyczące przedmiotów skutkowały zmianami w treści sylabusów tych przedmiotów. Dalsze działania, które będą miały wpływ na zmiany w programie wynikały ze spotkania Dyrektora Instytutu ze studentami ocenianego kierunku. W wyniku dyskusji podczas spotkania 19 stycznia 2017 r. zaproponowano stworzenie ankiety, mającej na celu przedstawienie opinii studentów na temat propozycji zmian w planach studiów. Jednak z przeprowadzonej ankietyzacji nie zostało opracowane zestawienie pozwalające na wskazanie zaleceń i sugestii dotyczących korekt. Informacje zawarte w tych ankietach są analizowane bezpośrednio przez prowadzącego dane zajęcia, co pozwala np. na weryfikację stosowanych metod dydaktycznych lub zmiany w programie w zakresie prowadzonego przedmiotu. Zmiany w programach studiów na ocenianym kierunku uwzględniają takie aspekty jak potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

W dniu 7 września 2017 r. odbyło się spotkanie Dyrektora Instytutu Muzyki WA UMCS z doradcą metodycznym nauczycieli muzyki, zajęć artystycznych oraz wiedzy o kulturze. Doradca metodyczny zasugerował szereg zmian w programach studiów na ocenianym kierunku studiów na poziomie I i II:

- w przypadku przedmiotu fortepian sugerowane jest położenie ciężaru na praktyczne umiejętności akompaniowania, akompaniowania ze słuchu oraz na znajomość literatury szkolnej;

- w przypadku zajęć muzyczno-ruchowych z rytmiką, zwiększenie znajomości zabaw muzycznych, ruchowych, tanecznych i rytmicznych oraz poprawienie umiejętności akompaniowania;
- zwiększenie umiejętności instrumentowania na zespoły szkolne, z wykorzystaniem melodycznych i niemelodycznych instrumentów perkusyjnych, gitary, keyboardu i fletu;
- zwiększenie zbieżności repertuaru przedmiotu dyrygowanie z repertuarem szkolnym;
- nabycie umiejętności pracy z małymi zespołami wokalnymi, instrumentalnymi i wokально-instrumentalnymi;
- wprowadzenie zajęć uczących konstruowania zadań z użyciem narzędzi TIK (platformy edukacyjne, aplikacje na smartfony, programy komputerowe),
oraz
- wprowadzenie zajęć zapoznających z nową podstawą programową (są na etapie wdrażania).

Każdy prowadzący analizował sugerowane wyżej wymienione zmiany w obszarze przedmiotu, który prowadził. Na podstawie dokonywanej analizy i sformułowanych wniosków są wskazywane możliwe rozwiązania lub zalecenia konkretnych rozwiązań problemu.

Powyższe analizy dotyczące zmian w programach są dokonywane w oparciu o zgromadzony materiał, tj. ankiety studenckie, oceny uzyskiwanych przez studentów wyników w nauce, hospitacje zajęć, opinie samorządu studenckiego, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego i pracodawców, przegląd kart informacyjnych przedmiotów oraz przegląd prac dyplomowych.

W ramach weryfikacji efektów kształcenia prace dyplomowe są analizowane w systemie antyplagiatowym. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się także podczas zajęć seminaryjnych i egzaminu dyplomowego. Aby zapewnić odpowiedni poziom jakości pracy dyplomowej w Uczelni opracowane zostały zasady przygotowania, pisania i oceny prac dyplomowych. Weryfikacja w procesie dyplomowym ma charakter komisyjny.

Szczegółowej weryfikacji określonych aspektów kształcenia służy ankieta ewaluacyjna, badająca preferencje studentów, co do wyboru zajęć fakultatywnych i specjalności.

Wnioski ZdsJK, wraz z zaleceniami działań mających na celu poprawę jakości procesu kształcenia przekazywane są Radzie Instytutu. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów i dokumentacji przedmiotem obrad ZdsJK było przyjęcie zmian w programach kształcenia, jednak nie sformułowano innych wynikających np. z ankiet studenckich zaleceń i działań, mających na celu poprawę jakości kształcenia.

Podczas wizytacji przedstawiono Zespołowi Oceniającemu Raport Samooceny Wydziału Artystycznego UMCS za rok akademicki 2016/2017, który zawiera analizę i ocenę współpracy Wydziału z otoczeniem zewnętrznym. Raport ten przedstawia partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego i zakres współpracy w zakresie edukacji. Jednak nie wskazano działań doskonalących w tym zakresie.

Przedstawiciele wydziałowego samorządu studenckiego obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że uczestniczą aktywnie w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, dzięki czemu na bieżąco biorą udział w procesie projektowania i zatwierdzania programu kształcenia. W ostatnich latach przedstawiciele studentów zgłosili uwagi dotyczące przedmiotu fortepian. Przedmiot ten został zmodyfikowany poprzez poszerzenie o naukę akompaniamentu i improwizację oraz przedmiotu ochrona własności intelektualnej, który po ich uwagach został przeniesiony z III roku studiów na I rok studiów I stopnia.

3.2.

Wydział w ramach, którego prowadzone jest kształcenie na ocenianym kierunku studiów zapewnia publiczny dostęp do informacji o trybie i zasadach rekrutacji, programie kształcenia

oraz warunkach jego realizacji. Na stronie internetowej Wydziału (<http://www.umcs.pl/pl/wydzial-artystyczny-umcs-w-lublinie,40.htm>) dostępne są informacje związane z realizacją procesu kształcenia w zakładce „Informacje dla studentów I roku”. Ponadto na wyżej wymienionej stronie dostępne są przepisy prawa powszechnie obowiązujące, przepisy prawa wewnętrzne Uczelni, zasady studiowania, programy i plany studiów, zasady zaliczania przedmiotów, zasady dyplomowania i odbywania praktyk, zasady przyznawania stypendiów. Bieżące informacje dotyczące realizacji procesu dydaktycznego są również wywieszane na tablicach ogłoszeń na korytarzu budynku Wydziału.

Studenci i inni interesariusze mają dostęp do informacji dotyczących m.in.: zasad rekrutacji, celów studiowania, profili kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, aktualnego programu kształcenia i planów zajęć, sylabusów zajęć, profilu absolwenta oraz terminów dyżurów wykładowców czy też wyników ankiet studenckich. Studenci uzyskują także informacje za pośrednictwem tablicy informacyjnej przy dziekanacie. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że strona internetowa jest dla nich przejrzysta.

Ponadto Uczelnia, a w tym Wydział udostępnia informacje o zasadach i wynikach weryfikacji za pomocą: Informatorów o studiach, Uczelnianego Katalogu Sylabusów oraz raportów Samooceny jednostki przygotowywanego przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Informacje udostępniane na stronie internetowej są aktualne, zrozumiałe i zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców. W systemie zamieszczane są informacje, które usprawniają funkcjonowanie procesu kształcenia oraz umożliwiają dostęp studentom i pracownikom do informacji. Jednak nie jest przeprowadzana ocena systemu informacyjnego na co Zespół Oceniający zwraca uwagę.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który funkcjonuje na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie, w tym w Instytucie prowadzącym kształcenie na ocenianym kierunku studiów określa w sposób uporządkowany postępowanie dotyczące monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. W tym procesie uczestniczą różne grupy interesariuszy, w tym interesariusze wewnętrzni, tj. nauczyciele akademicy, studenci oraz interesariusz zewnętrzni - przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego oraz pracodawcy. Należy stwierdzić, że podejmowane działania w zakresie monitorowania programów kształcenia i sposobu ich realizacji są prowadzone przy największym udziale nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. WZJK oraz Komisja Dydaktyczna analizuje informacje i materiały dotyczące programu pochodzące od różnych grup interesariuszy. Tak zgromadzony materiał pozwala na zróżnicowane badanie procesu kształcenia w tym program studiów. Prowadzenie takich działań sprzyja formułowaniu różnych propozycji lub zaleceń, będących podstawą zmian w programie studiów. Natomiast informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości zgromadzone są na stronie internetowej Uczelni.

Studenci uczestniczą w spotkaniach Zespołu Programowego działającego przy wizytowanym kierunku. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi na posiedzeniach zespołu. W ostatnich latach uwagi i postulaty studentów zostały uwzględnione. Na stronie Uczelni zawarto wszystkie informacje dotyczące programu kształcenia i realizacji procesu kształcenia. Dodatkowe informacji studenci uzyskują logując się do systemu USOS oraz za pośrednictwem tablic informacyjnych przy dziekanacie.

Mimo właściwego sprecyzowania zasad i standardów funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ocenianej jednostce, zastrzeżenia Zespołu Oceniającego sformułowane w Kryterium 2. świadczą o niewystarczającej skuteczności systemu.

Zastrzeżenia te dotyczą m.in.: uruchomienia specjalności, których nazwy tożsame są z nazwami istniejących kierunków studiów; dopuszczania do realizacji prac dyplomowych i licencjackich z zakresu instrumentalistyki i dydaktyki instrumentalnej; powierzania opieki nad pracami dyplomowymi pedagogom nie posiadającym co najmniej stopnia doktora habilitowanego; jakości niektórych opinii i recenzji dotyczących prac dyplomowych; braku lekcji pokazowej w ramach egzaminu dyplomowego; zbyt małej liczby punktów ECTS przyporządkowanych przedmiotom do wyboru; zbyt małej liczby godzin przeznaczonych na wykłady z historii muzyki i literatury muzycznej, zbyt licznych grup na zajęciach z kształcenia słuchu i harmonii.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono.

Zalecenia

Dostosowanie treści sylabusów do wytycznych obowiązujących w Uczelni w tym na Wydziale Artystycznym.

Upowszechnienie praktyki polegającej na opracowaniu konkretnych zaleceń, sugestii i działań naprawczych pozwalających na dalsze doskonalenie programów kształcenia.

Zespół Oceniający zaleca przeprowadzania ocena systemu informacyjnego.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2.Obsada zajęć dydaktycznych

4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Kadra dydaktyczna kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* o profilu ogólnoakademickim w roku akademickim 2017/2018 liczy łącznie 40 osób (4 profesorów, 12 doktorów habilitowanych, 19 doktorów, 5 magistrów). Z powyższej liczby 32 nauczycieli akademickich posiada dorobek artystyczny i prowadzi badania naukowe w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk muzycznych. Zajęcia związane z dziedziną nauk humanistycznych (Nauki o sztuce) i dziedziną nauk społecznych (Psychologia, Pedagogika) prowadzi 8 nauczycieli akademickich mających dorobek naukowy w swojej dziedzinie. Kadre kierunku zasilają także nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia ogólnouczelniane, wychowanie fizyczne oraz lektoraty z języków obcych.

Do minimum kadrowego kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* Uczelnia zgłosiła: na pierwszym stopniu studiów 20 nauczycieli akademickich; w tym 10 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich (4 z tytułem profesora i 6 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego) oraz 10 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora; na drugim stopniu 12 nauczycieli akademickich; w tym 8 samodzielnych (2 z tytułem profesora i 6 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego) oraz 4 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora.

Dorobek naukowy pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących zajęcia w ocenianej jednostce stanowią publikacje związane z wykonawstwem muzycznym, twórczością muzyczną, zagadnieniami dotyczącymi teorii muzyki, psychologii muzyki, edukacji muzycznej. Obejmuje on także działalność artystyczną w postaci licznych koncertów. Najczęściej pedagogzy

oceniającego kierunku studiów występują w charakterze dyrygentów w koncertach chóralnych, czy wokalnie-instrumentalnych, realizując wiele nagrań płytowych i archiwalnych, pełnią funkcje członków komisji i jury konkursów chóralnych. Zapraszani są także do różnych gremiów eksperckich. Pedagodzy instrumentalni występują jako soliści, kameraliści lub są członkami orkiestr symfonicznych.

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie, w tym naukowe, a także dorobek naukowy i artystyczny nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, na podstawie których stwierdzono, że wszystkie te osoby spełniają warunek ujęty w art.112a i art. 9 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) – wszyscy nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o stanowieniu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku studiów i żaden z nich nie przekroczył limitu minimum kadrowych określonego w art.112a ust. 1 – 2 powyższej Ustawy.

Nauczyciele akademicy reprezentujący minimum kadrowe kierunku „*edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*” na poziomie studiów pierwszego stopnia (**z wyjątkiem trzech osób**) spełniają wymagania określone w § 12 i 13 oraz 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U.z 2014 r. poz. 131) w zakresie: dorobku naukowego lub artystycznego, liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zatrudnienia ich w Uniwersytecie, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych. Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że nauczyciele samodzielnie prowadzą minimum 30 godzin zajęć, a doktorzy minimum 60 godzin.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) **wynosi 1:3.5**

Nauczyciele akademicy reprezentujący minimum kadrowe kierunku „*edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*” na poziomie studiów drugiego stopnia (**z wyjątkiem trzech osób**) spełniają wymagania określone w § 12 i 13 oraz 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U.z 2014 r. poz. 131) w zakresie: dorobku naukowego lub artystycznego, liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zatrudnienia ich w Uniwersytecie, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych. Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że nauczyciele samodzielnie prowadzą minimum 30 godzin zajęć, a doktorzy minimum 60 godzin.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) **wynosi 1:4.7**

Na podstawie analizy aktów mianowania oraz umów o pracę, a także informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, że dla wszystkich nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego wizytowanego kierunku studiów Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie stanowi podstawowe miejsce pracy, są oni zatrudnieni w Uczelni od wielu lat na czas nieokreślony, co dowodzi stabilności prowadzonej polityki kadrowej.

4.2.

Po przeprowadzeniu analizy obsady zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów należy stwierdzić, iż zdecydowana większość zajęć prowadzona jest przez kadrę dydaktyczną z odpowiednimi kwalifikacjami. Zastrzeżenia budzi fakt powierzenia prowadzenia zajęć z zakresu propedeutyki kompozycji i instrumentacji pedagogowi legitymującemu się uprawnieniami w zakresie nauk o sztuce (dziedzina nauk humanistycznych). Należy także zwrócić uwagę, iż funkcje opiekunów i recenzentów pisemnych prac magisterskich pełnią często osoby ze stopniem naukowym doktora.

Podczas wizytacji eksperci ZO hospitolali 9 wybranych zajęć indywidualnych i grupowych/zbiorowych. Zdecydowana większość zajęć została oceniona pozytywnie.

4.3.

Zasady i metody doboru kadry naukowo-dydaktycznej dostosowane są do potrzeb prowadzonego kształcenia i badań naukowych realizowanych w Jednostce. Polityka kadrowa Instytutu Muzyki ukierunkowana jest na rozwój kompetencji pracowników i ich aktywność naukową i artystyczną. Służą temu dodatki motywacyjne do wynagrodzeń dla najbardziej aktywnych naukowo pracowników, system dodatków „dydaktyka”, wsparcie wyjazdów krajowych i zagranicznych. Jakość kadry i realizowanych zajęć oceniana jest zgodnie ze standardami przyjętymi na UMCS, w trakcie semestralnych badań jakości zajęć dydaktycznych. Pracownicy Instytutu Muzyki stale podnoszą swe kwalifikacje potwierdzone zdobywaniem stopni naukowych. W latach 2012-2017 tytuł profesora uzyskał jeden z pracowników, zakończyła się także procedura habilitacyjna 5 doktorów. Stopień doktora uzyskało 6 pracowników dydaktycznych. Ocenę kadry dydaktycznej władze ocenianej jednostki prowadzą poprzez hospitacje prowadzonych zajęć opisanych w protokołach oraz okresową oceną każdego z pracowników, a także ewaluację zajęć przez studentów.

Studenci wizytowanego kierunku dokonują na koniec semestru oceny zajęć dydaktycznych w tym oceny nauczyciela akademickiego. Ankieta przeprowadzana jest za pośrednictwem systemu internetowego USOS. Studenci oceniają między innymi: organizację zajęć, komunikatywność prowadzącego zajęcia, zgodność zajęć z sylabussem, zrozumienie materiału. W kwestionariuszu ankiety studenci mają możliwość zawarcia dodatkowych uwag. Analizy wyników przeprowadzanej ankietyzacji dokonuje Zespół Programowy. W przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego negatywnej oceny w formie średniej z uzyskanych ocen, Władze Wydziału podejmują działania mające poprawić jakość kształcenia w zakresie danego przedmiotu takie jak rozmowa oraz hospitacja zajęć. Wyniki ankiet są dostępne dla przedstawicieli wydziałowego samorządu studenckiego. W cyklicznym badaniu ankietowym studenci wskazali na problemy w przekazywaniu treści przez nauczyciela akademickiego, z którym w wyniku przeprowadzonego badania, władze dziekańskie przeprowadziły rozmowy mające na celu rozwiązanie problemu. Kolejna przeprowadzona ankietyzacja wskazała wzrost średniej oceny u wskazanego nauczyciela akademickiego. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wykazali się wiedzą o ankietyzacji oraz stwierdzili, iż Władze Wydziału organizują dla nich spotkania dotyczące ewaluacji zajęć dydaktycznych i oceny pedagogów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Analiza dokumentacji przedstawionej przez jednostkę jednoznacznie wskazuje, że kwalifikacje oraz dorobek naukowy i artystyczny – wynikający z prowadzonych badań przez kadrę naukową – dydaktyczną ocenianego kierunku w pełni odpowiada stawianym wymogom i jest zgodny z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, jak również z programem studiów. Dorobek nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów

obejmuje obszar sztuki i zagadnienia naukowe zgodne z profilem kształcenia na kierunku: *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*.

Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

Brak.

Zalecenia

Należy przeanalizować obsadę zajęć, tak aby była zgodna z obszarami reprezentowanymi przez poszczególnych pedagogów.

Zaleca się zwiększać sukcesywnie liczbę asystentów, tak aby nie powstała luka pokoleniowa.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Muzyki jest jednostką o charakterze akademickim, prowadzącą działalność dydaktyczną, artystyczną i naukową. Jego kadra składa się z artystów i naukowców współpracujących z instytucjami kultury oraz szkołami artystycznymi i ogólnokształcącymi. Mając ponad 45-letnią tradycję kształci absolwentów, którzy są przygotowani do pracy w zawodzie nauczyciela muzyki, posiadających umiejętności do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, szkolnym i młodzieżą. Jego absolwenci stanowią blisko 62% nauczycieli muzyki i instruktorów na terenie Lublina. Studenci Jednostki prowadzącej oceniany kierunek, we współpracy z Projektem Akademia Chóralna – Śpiewająca Polska pracują jako wolontariusze oraz jako dyrygenci chórów. Pomagają również z Centrum Arteterapii w Lublinie w organizacji imprez artystycznych dla osób niepełnosprawnych. Biorą również udział w koncertach na rzecz środowiska akademickiego i miasta. Są zaangażowani do współpracy z PZChiO przy organizowaniu koncertów.

W procesie projektowania programów kształcenia oraz ich zmian na ocenianym kierunku biorą udział zarówno interesariusze zewnętrzni, jak i wewnętrzni. Opinie interesariuszy zewnętrznych, czyli przedstawicieli placówek oświatowych, instytucji kultury i innych (Wydziału Oświaty i Wychowania UM Lublin, Filharmonii Lubelskiej, Teatru Muzycznego w Lublinie, Akademii Chóralnej Śpiewająca Polska, Lubelskiego Centrum Inicjatyw Tanecznych, Klasztoru oo. Dominikanów i Kościoła oo. Kapucynów), dotyczące kształtu programu studiów analizowane są okresowo przez Zespół Programowy. Do drugiej grupy zaliczamy pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz studentów. Przykładem propozycji zmian w programach przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest rozbudowanie zakresu programowego przedmiotu dyrygowanie o literaturę dla chórów dziecięcych, zwiększenie liczby godzin zajęć muzyczno-ruchowych z rytmiką, a także wprowadzenie metodyki prowadzenia zajęć w przedszkolu. Przedstawiciele wydziałowego samorządu studenckiego obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali na swój udział w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, dzięki czemu na bieżąco uczestniczą w procesie projektowania i zatwierdzania programu kształcenia. W ostatnich latach przedstawiciele studentów zgłosili uwagi dotyczące umiejętności gry na fortepianie, który został zmodyfikowany poprzez poszerzenie o naukę akompaniamentu

i improwizację oraz przedmiotu ochrona własności intelektualnej, który po ich uwagach został przeniesiony z III roku studiów na I rok studiów I stopnia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Raport Samooceny Wydziału Artystycznego UMCS za rok akademicki 2016/2017, który zawiera analizę i ocenę współpracy Wydziału z otoczeniem zewnętrznym, przedstawia partnerów tej współpracy bez wskazania działań doskonalących w tym zakresie a w szczególności planów wdrażania propozycji przedstawionych przez interesariuszy zewnętrznych.

Dobre praktyki

Brak.

Zalecenia

W opinii ZO PKA należałoby zintensyfikować współpracę z otoczeniem biznesu i instytucjami rynku pracy. Brak aktywnego działania nie poszerza wiedzy na temat zapotrzebowania i zmienności rynku pracy. Można by wówczas systematycznie badać opinie pracodawców, absolwentów i studentów na tematy zbieżności efektów kształcenia.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Artystyczny współpracuje z 12 uczelniami zagranicznymi w ramach programu ERASMUS+ (Turcja, Czechy, Francja, Dania, Włochy, Litwa, Bułgaria, Grecja) oraz w ramach odrębnych umów z uczelniami w Rosji, Tajlandii, USA i na Ukrainie, Kontakty międzynarodowe są również wynikiem działalności koncertowej prowadzonej przez pracowników Instytutu Muzyki. Dyrygenci, wokaliści i instrumentalni uczestniczą w prestiżowych koncertach, festiwalach i konkursach. W ostatnich czterech latach pedagodzy Instytutu Muzyki brali udział w 32 międzynarodowych konferencjach naukowych w tym w 10 poza granicami Polski. Zasiadają także we władzach organizacji międzynarodowych oraz są członkami rad naukowych specjalistycznych czasopism zagranicznych. W ramach współpracy międzynarodowej w Instytucie Muzyki organizowane są warsztaty i wykłady dla studentów, prowadzone przez nauczycieli akademickich z zagranicznych ośrodków naukowych (m.in. z Litwy, Turcji, Chin, USA, Holandii i Niemiec). Na kierunku studiuje obecnie ośmiu studentów z Ukrainy. Instytut Muzyki jest otwarty na przyjmowanie kandydatów z różnych krajów i posiada ofertę przedmiotów w języku angielskim umożliwiającą podjęcie studiów przez obcokrajowców (w bieżącym roku akademickim zajęcia z dyrygowania są także prowadzone w języku rosyjskim).

Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość wyboru języka lektoratu spośród: angielskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego. W opinii Zespołu Oceniającego PKA wybór lektoratów jest wystarczający. Pomimo wystarczającej oferty wyjazdów w ramach programu Erasmus+, w ostatnich trzech latach nie prowadzona była żadna wymiana w ramach tego programu. W roku akademickim 2016/2017 na prośbę studentów została podpisana umowa w ramach programu Erasmus+ z uczelnią we Włoszech.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość wyboru lektoratu języka obcego oraz wymiany w ramach programu Erasmus+. Mimo aktualizowanej przez Jednostkę oferty wyjazdów w ramach programu Erasmus+ studenci nie są zainteresowani uczestnictwem. Na wizytowanym kierunku przygotowana jest oferta prowadzenia zajęć w języku angielskim a zajęcia z dyrygowania prowadzone są w języku rosyjskim. Nauczyciele akademicy Instytutu Muzyki prowadzą aktywną międzynarodową działalność naukową i artystyczną. Studenci mają możliwość uczestnictwa w warsztatach organizowanych przez Jednostkę z udziałem wykładowców z zagranicy.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono

Zalecenia

Należy zwiększyć aktywność studentów w zakresie korzystania z programu Erasmus +.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Instytut Muzyki posiada budynek o powierzchni 1074,45 m kw., w którym znajduje się 21 sal wykładowych oraz ćwiczeniowych o łącznej powierzchni 459,45 m kw. i profesjonalnie wyposażona sala kameralna o powierzchni 100,56 m kw. Pracownicy i studenci korzystają również z sal koncertowych w ACK Chatka Żaka oraz z Inkubatora Medialno-Artystycznego, gdzie prezentują swoje projekty artystyczne. Sale wykładowe i ćwiczeniowe w Instytucie Muzyki wyposażone są w fortepiany i pianina oraz sprzęt multimedialny (wraz z ok. 400 płytami CD), lustra, podesty i pulpity. Do dyspozycji pracowników i studentów Instytutu Muzyki dostępne są również: pracownia komputerowa z dziesięcioma stanowiskami posiadającymi oprogramowanie muzyczne i dostęp do Internetu, sala rytmiczna, dwie sale organowe i dwie sale perkusyjne. Rozmiar infrastruktury i wyposażenie dostosowane są do liczności studentów studiujących na ocenianym kierunku. Instytut posiada dostęp do Internetu oraz infrastrukturę umożliwiającą korzystanie z sieci zarówno pracownikom, jak i studentom. Kompetencje związane z wykorzystaniem technologii informatycznych w edukacji i twórczości muzycznej są kształtowane w ramach modułów: *technologia informacyjna* i *technologia informacyjna w edukacji muzycznej* oraz *komputerowe systemy muzyczne* z wykorzystaniem m.in. programów: Finale 2012 i 2014, Gimnastyka słuchu, EarMaster, Mijusic, Interval Ear Trainer, Good-ear oraz Cubase, Music Animation Machine.

Wejście do Instytutu Muzyki wyposażone jest w podjazd dla wózków dla osób niepełnosprawnych, co umożliwia im poruszanie się wyłącznie po parterze budynku (w budynku nie ma windy). Mimo niepełnego dostępu do wyższych kondygnacji budynku studenci niepełnosprawni mają możliwość podjęcia studiów na ocenianym kierunku. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że mogą korzystać z pomieszczeń przeznaczonych do ćwiczeń poza godzinami zajęć w tygodniu oraz weekendy

ale nie mogą ćwiczyć na fortepianach. W opinii studentów w budynku Instytutu brakuje przestrzeni dla studentów do wspólnej nauki i pracy, co potwierdziła przeprowadzona ocena infrastruktury Jednostki. Należy także zaznaczyć, iż część sal dydaktycznych na parterze i pierwszym piętrze budynku jest niewłaściwie wytlumiona, co powoduje nadmierny hałas skutkujący szybkim zmęczeniem i obniżeniem percepcji słuchowej pedagogów i studentów.

7.2.

Biblioteka Instytutu Muzyki jest ukierunkowaną na profil muzyczny zbiorów częścią Biblioteki Wydziału Artystycznego UMCS. Zapewnia dostęp do druków zwartych, ciągłych i nut dotyczących muzyki polskiej i obcej. Literatura przedmiotowa gromadzona jest zgodnie ze specyfiką i programem studiów, potrzebami studentów oraz pracowników naukowych.

Zasoby biblioteczne zawierają:

- książki o tematyce muzykologicznej – 4965;
- czasopisma muzykologiczne – 502, w tym 10 tytułów bieżących polskich: *Jazz Forum*, *Muzyka*, *Muzyka 21*, *Presto*, *Ruch Muzyczny*, *Teraz Rock*, *Twoja Muza*, *Wychowanie Muzyczne*, *Annales sectio L*, *Pismo Folkowe*; 6 tytułów bieżących zagranicznych – *British Journal of Music Education*, *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, *Journal of Aesthetic Education*, *Popular Music*, *Psychology of Music*, *Journal of Research In Music Education*;
- druki muzyczne – 9 386.

Biblioteka funkcjonuje w ramach uczelnianego zintegrowanego systemu informacyjno-bibliotecznego VTLIS Virtua. W wyposażeniu znajdują się 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, z których 2 przeznaczone są dla czytelników. W bibliotece dostępna jest również sieć bezprzewodowa. W zakresie sprowadzania potrzebnych materiałów czytelnicy korzystają ponadto z usług wypożyczalni międzybibliotecznej BG UMCS i użytkują materiały dostępne w Oddziale Zbiorów specjalnych BG UMCS (zbiory muzyczne: nuty, płyty analogowe, CD). Użytkownicy biblioteki mogą korzystać z bogatej oferty elektronicznych czasopism i baz danych subskrybowanych przez UMCS. Zasób cyfrowy obejmuje m.in.: Cambridge Journals, EBSCOhost, Academic Search Complete, eBook Academic Collection, MasterFILE Premier, Newspaper Source, e-czasopisma naukowe UMCS, Infona (dawniej Science Direct OnSide), ibuk.pl, JSTOR, Oxford Journals, Science Direct Books, Scopus, SpringerLink, Taylor & Francis Online, Web of Science (Web of Knowledge).

Według opinii pracowników Instytutu Muzyki formułowanych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym zasoby biblioteczne odpowiadają potrzebom dydaktycznym i są na bieżąco uzupełniane o pozycje zalecane w sylabusach przedmiotów.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili, że liczba egzemplarzy literatury obowiązkowej jest wystarczająca, wskazali jednak, iż w bibliotece Instytutu nie ma wolnego dostępu do zbiorów.

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że literatura zalecana w sylabusach dostępna jest w bibliotekach w odpowiedniej liczbie egzemplarzy.

7.3.

Monitorowanie i ocena stanu bazy dydaktycznej i naukowej dokonywana jest w sposób ciągły. Potrzeby doskonalenia i powiększania zasobów zgłaszane są przez pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych kierownikom zakładów lub dyrektorowi Instytutu. W miarę możliwości finansowych zbiory i instrumentarium są regularnie uzupełniane.

Studenci poprzez przedstawicieli wydziałowego samorządu studenckiego mogą zgłaszać uwagi dotyczące infrastruktury. Jednostka nie prowadzi systematycznej formalnej oceny zasobów bibliotecznych oraz infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Studenci obecni na spotkaniu z

Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że każdą uwagę dotyczącą biblioteki lub dostępu do pomieszczeń dydaktycznych mogą zgłaszać bezpośrednio do Władz Wydziału.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci wizytowanego kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* korzystają z dobrze wyposażonych sal dydaktycznych, które są dostosowane liczbą i powierzchnią do grup studenckich i specyfiki kształcenia. Pewnym mankamentem jest niewystarczające wytłumienie akustyki części sal na parterze i pierwszym piętrze budynku, jak również brak miejsca na pracę własną studentów. Studenci mogą korzystać z pomieszczeń Instytutu poza godzinami zajęć dydaktycznych zarówno w ciągu tygodnia, jak i w weekendy jednak Jednostka nie udostępnia studentom możliwości ćwiczenia na fortepianach. Budynek, w którym odbywają się zajęcia jest częściowo dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Na terenie Uczelni studenci mogą korzystać z bezprzewodowej sieci Wi-Fi.

Instytut Muzyki prowadzący oceniany kierunek studiów posiada własną bibliotekę udostępniającą zbiory muzyczne pedagogom i studentom. Zespół Oceniający PKA stwierdził, że literatura zalecana w sylabusach dostępna jest w bibliotekach w odpowiedniej liczbie egzemplarzy.

Jednostka nie prowadzi formalnej oceny zadowolenia studentów z infrastruktury badawczej i dydaktycznej. Studenci zgłaszają uwagi dotyczące infrastruktury bezpośrednio do przedstawicieli Samorządu Studenckiego.

Zespół Oceniający PKA uznał, iż baza dydaktyczna którą dysponuje kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* stwarza warunki do realizacji procesu dydaktycznego i prowadzenia badań naukowych w dziedzinie sztuki muzycznej. Jakość i wyposażenie infrastruktury dydaktycznej umożliwia studentom zdobycie umiejętności i kompetencji wymaganych w prowadzeniu badań naukowych.

Słabą stroną funkcjonującej Biblioteki Instytutu Muzyki jest brak wolnego dostępu do zasobów bibliotecznych.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono

Zalecenia

Zaleca się wprowadzenie systemowego monitorowania i doskonalenia infrastruktury, a także dokonania niezbędnych adaptacji akustycznych sal wykładowych i ćwiczeniówek oraz umożliwienie najbardziej zaawansowanym studentom ćwiczenia na fortepianie, zwłaszcza przed egzaminami.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Na wizytowanym kierunku Jednostka zapewnia studentom odpowiednią opiekę dydaktyczną. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili, że otrzymują wsparcie zarówno ze strony Władz Wydziału, jak i nauczycieli akademickich. Ze względu na indywidualny charakter większości zajęć, studenci mają bezpośredni kontakt z prowadzącymi zajęcia. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów po zajęciach, jeżeli student wyraża taką potrzebę. Pedagodzy zachęcają ich także do współpracy zarówno w ramach działalności naukowo-badawczej, jak i naukowo-artystycznej. Studenci mają możliwość rozwijania zainteresowań w ramach dodatkowych wykładów i warsztatów, które organizowane są na wizytowanym kierunku, takie jak: „Muzyka bez trudu”. W ramach wizytowanego kierunku działają dwa koła naukowe – Koło artystyczno-naukowe AMWA (Animatory Muzyki Wydziału Artystycznego), które organizuje konferencje dla studentów. oraz Dyrygenckie Koło Naukowe, którego głównym zadaniem jest promowanie chóralistyki i konsolidacja środowiska akademickiego. Obydwa koła pracują pod opieką nauczycieli akademickich i otrzymują wsparcie merytoryczne i finansowe ze strony Władz Wydziału. Studenci mają możliwość uczestnictwa w programach wymiany krajowej – Most oraz zagranicznej Erasmus+, jednak większość z nich nie jest zainteresowana wyjazdami. Jednostka organizuje dla studentów różnego rodzaju warsztaty oraz konferencje z udziałem krajowych i zagranicznych gości.

Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne oraz stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo Władze Wydziału corocznie nagradzają dyplomami najlepszych absolwentów za szczególne zaangażowanie w prace na rzecz Wydziału. Corocznie Prodziekan ds. Studenckich zgłasza najlepszych absolwentów do otrzymania Medalu Najlepszego Absolwenta UMCS. Studenci mają możliwość złożenia wniosku o indywidualną organizację studiów, z której korzystają osoby aktywne zawodowo lub odbywające część studiów w innych uczelniach krajowych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA mieli wiedzę na temat dostępnej pomocy materialnej. Wszystkie niezbędne informacje studenci uzyskują za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, logując się do systemu USOS, za pośrednictwem tablicy ogłoszeń lub bezpośrednio w dziekanacie. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem oceniającym zaznaczyli, że strona internetowa jest dla nich przejrzysta, ale aktualności na stronie nie są uzupełniane na bieżąco. W celu uzyskania bieżących informacji muszą udać się do tablicy informacyjnej. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię dotyczącą funkcjonowania jednostek administracyjnych. W ich opinii mogą oni uzyskać wszystkie niezbędne informacje oraz pracownicy administracyjny udzielają im pomocy w razie trudności. Jako uwagę wskazali godziny pracy dziekanatu, które w ich opinii są niewystarczające. Dziekanat otwarty jest dla studentów od poniedziałku do czwartku w godzinach od 10 do 14. Na każdym roku powoływany jest opiekun roku. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA rzadko korzystają oni ze wsparcia opiekuna roku, ze względu na bliski kontakt z Władzami Wydziału. Studenci mogą korzystać z pomocy psychologicznej, w ramach której otrzymują dodatkowe wsparcie. Na Wydziale funkcjonuje skrzynka tzw. „wrzuta studencka”, do której studenci mogą zgłaszać swoje pomysły oraz uwagi. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem oceniającym wskazali, że na początku istnienia skrzynki korzystali z tego rozwiązania. Z czasem „wrzuta studencka” przestała być dla studentów interesującą formą przekazu uwag i skarg. Studenci raz na semestr dokonują oceny zajęć dydaktycznych. Wyniki z przeprowadzonej oceny dostępne są dla przedstawicieli wydziałowego samorządu studenckiego.

Jednostka aktywnie wspiera wydziałowy samorząd studencki, którego przedstawiciele w większości reprezentują wizytowany kierunek. Przedstawiciele wydziałowego samorządu studenckiego uczestniczą w posiedzeniach Rady Wydziału oraz aktywnie uczestniczą

w procesie tworzenia i ewaluacji programu kształcenia. Na posiedzeniach Rady Wydziału przedstawiciele studentów zgłaszają swoje postulaty. Ponadto wydziałowy samorząd studencki jest pośrednikiem między studentami a Władzami Wydziału. Wydziałowy samorząd studencki dysponuje własnym pomieszczeniem, w którym przedstawiciele samorządu pełnią specjalne dyżury dla studentów. W trakcie trwania dyżurów udzielają studentom niezbędnych informacji o rodzajach stypendiów, a także pomagają w wypełnianiu dokumentów.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Rozwoju Kompetencji powstałe w miejsce działającego dotychczas Biura Karier i prowadzi działalność edukacyjną, doradczą i informacyjną dla studentów, absolwentów i pracowników UMCS na rzecz ich rozwoju zawodowego i osobistego.

Obszary działalności BRK obejmują:

- poradnictwo edukacyjne, zawodowe i psychologiczne,
- szkolenia i warsztaty rozwijające kompetencje społeczne i zawodowe,
- programy edukacyjne w zakresie przedsiębiorczości,
- pośrednictwo pracy, staży i praktyk,
- organizacja praktyk poza tokiem studiów,
- współpraca z pracodawcami (realizacja projektów rekrutacyjnych, organizacja spotkań, prezentacji firm na Uczelni itp.),
- współpraca z instytucjami i organizacjami rynku pracy,
- budowanie relacji oraz współpraca z Absolwentami UMCS.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie posiadali wiedzy o Biurze Karier.

8.2

Przedstawiciele studentów zgłaszają uwagi na posiedzeniu Rady Wydziału lub bezpośrednio do Władz Wydziału. W opinii przedstawicieli studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA władze Wydziału starają się na bieżąco reagować na zgłaszane problemy. Na stronie internetowej Uczelni w zakładce Instytutu studenci mogą znaleźć informacje o formach opieki i wsparcia. Na wizytowanym kierunku na początku roku organizowane jest przez przedstawicieli samorządu spotkanie ze studentami I roku w celu zapoznania ich ze strukturą uczelni oraz prawami i obowiązkami studentów. Jednostka nie prowadzi formalnego monitoringu losów zawodowych absolwentów, jednak ze względu na bliską relację z absolwentami kierunku wykładowcy akademicki otrzymują informacje bezpośrednio o ich losach zawodowych. Jednostka nie prowadzi systematycznej oceny zadowolenia studentów z administracji oraz infrastruktury.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka zapewnia wsparcie dydaktyczne studentom. Studenci otrzymują wsparcie ze strony Władz Wydziału oraz nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicki zachęcają studentów do dodatkowej aktywności naukowo-badawczej i artystycznej. Studenci uzyskują informacje o formach wsparcia i opieki za pośrednictwem strony internetowej, systemu USOS, tablicy informacyjnej oraz pracowników administracyjnych. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne oraz stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Na wizytowanym kierunku działają dwa koła naukowe, które są wspierane przez Władze Wydziału. Studenci mają możliwość wsparcia oferowanego przez psychologa. Wszystkie skargi i uwagi studenci zgłaszają do wydziałowego samorządu studenckiego, który następnie zgłasza uwagi do Władz Wydziału lub porusza je w trakcie trwania posiedzenia rady Wydziału. Jednostka prowadzi ocenę zajęć dydaktycznych.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Zaleca się wprowadzenie systemowego monitorowania i doskonalenia systemu wsparcia dla studentów.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
<i>Przywrócenie przedmiotu Zespoły Wokalne w odpowiednim wymiarze godzin.</i>	Przedmiot <i>zespoły wokalne</i> został przywrócony w wymiarze 60 godzin na studiach I stopnia. Biorąc pod uwagę znaczenie tego przedmiotu i niewystarczającą liczbę godzin w całym planie i programie studiów Zespół oceniający sugeruje dalsze zwiększanie liczby godzin <i>zespołów wokalnych</i> na wszystkich latach studiów.
<i>Usunąć rozbieżności w sylabusach</i>	Na stronie internetowej UMCS w zakładce Instytutu Muzyki brakuje wielu sylabusów. Zespół oceniający zaleca dokonanie wnikliwego przeglądu wszystkich sylabusów dla kierunku <i>edukacja muzyczna w zakresie sztuki muzycznej</i> i uzupełnienie braków.

Za zespół oceniający

/prof. Andrzej Godek/

